

HRVATSKA NARODNA BANKA

EUROSUSTAV

Arhitektura ekonomske integracije: Njemačka i Hrvatska kao partneri

Ivana Jakir-Bajo
Viceguvernerka

Njemačko-hrvatski gospodarski forum "Budućnost Hrvatske,"

12. svibnja 2026.

GEPOLITIČKI ŠOKOVI - IZAZOV I POKRETAČ PROMJENA

Šokovi s kojima smo se susreli mijenjaju način na koji gospodarstva rastu, ulažu i surađuju

1 GLAVNI ŠOKOVI

- sigurnosni sukobi i ratovi
- energetske i cjenovne šokove
- prekidi dobavnih lanaca
- tehnološka i trgovinska fragmentacija

2 KAKO SE PRELIJEVAJU U GOSPODARSTVO?

- troškovi i inflacija
- investicije i financiranje
- trgovina i proizvodnja
- očekivanja i neizvjesnost

3 ZAŠTO SU ISTODOBNO I IZAZOV I POKRETAČ PROMJENE?

- ubrzavaju diverzifikaciju
- potiču otpornost i sigurnost
- jačaju potrebu za partnerstvima
- guraju ulaganja u tehnologiju i znanje

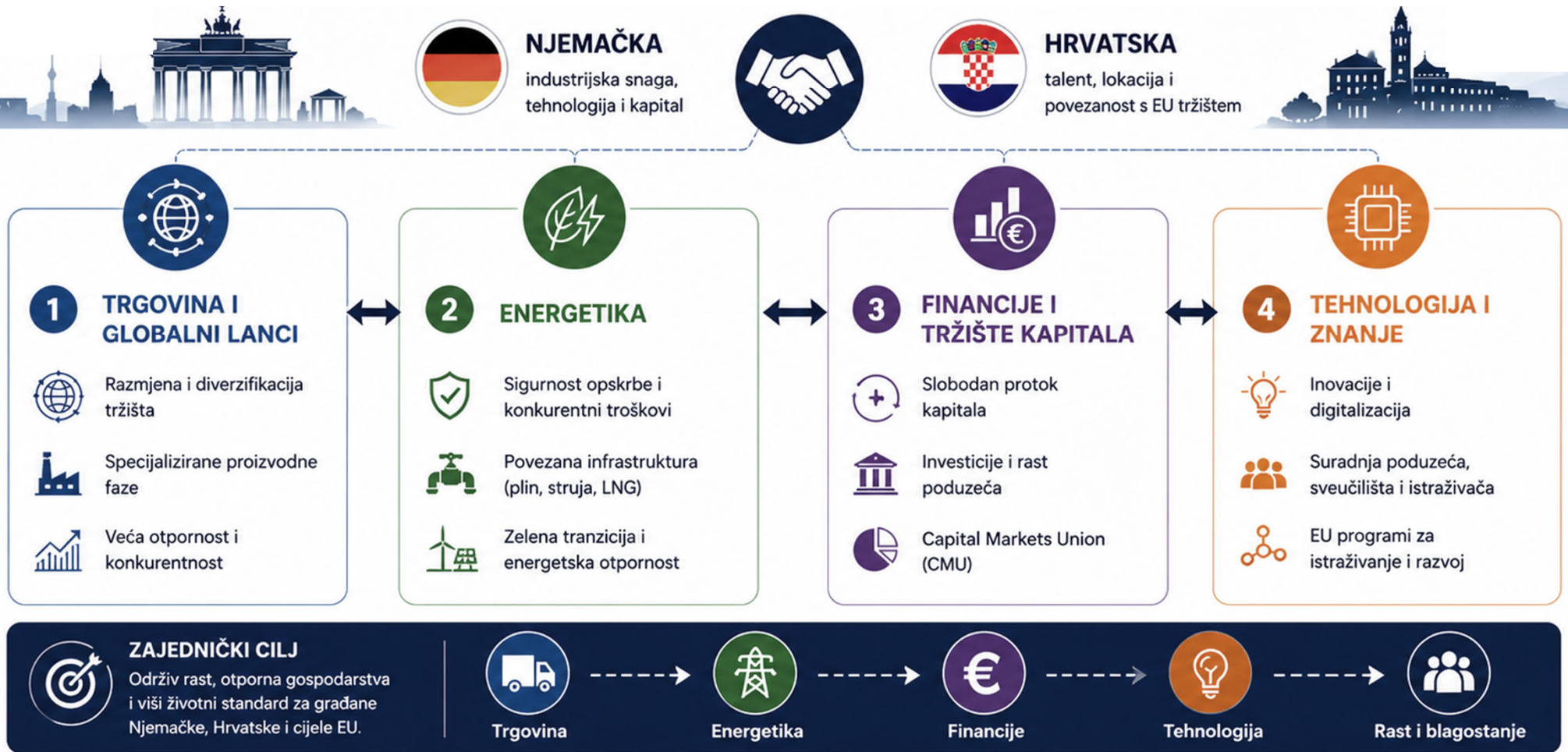

Ključna poruka: geopolitički šokovi nisu samo prijetnja stabilnosti — oni ubrzavaju prilagodbu, preusmjeravaju kapital i stvaraju pritisak za novu razvojnu strategiju.

ČETIRI STUPA EKONOMSKE INFRASTRUKTURE KAO TEMELJ PARTNERSTVA I VEĆE OTPORNOSTI

Četiri stupa ekonomske arhitekture kao temelj partnerstva

EU OKVIR: jedinstveno tržište • zajednička pravila • stabilnost • održivost • solidarnost

I. TRGOVINA I GLOBALNI LANCI PROIZVODNJE

Snažna trgovinska povezanost Hrvatske i Njemačke

ROBNA RAZMJENA HRVATSKA – NJEMAČKA (mlrd. €)

IZVOZ HR → DE

3,18
mlrd. €

UVOZ HR ← DE

6,52
mlrd. €

UKUPNA RAZMJENA

9,70
mlrd. €

MREŽA IZVOZA HRVATSKE PO TRGOVINSKIM PARTNERIMA

(mlrd. € i udio u ukupnom izvozu)

KLJUČNE PORUKE

Njemačka je ključni trgovinski partner Hrvatske.

Među važnim trgovinskim partnerima su i Italija, Slovenija, Austrija, Srbija, Bosna i Hercegovina te Mađarska.

Njemačka sudjeluje s 12,2 % u ukupnom izvozu Hrvatske.

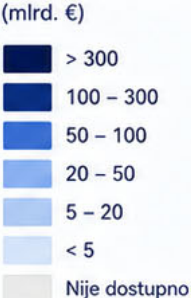
IZVOR PODATAKA

Eurostat – COMEXT
(DS-059322)

Posljednji dostupni podatak:
Jan.–Dec. 2025.

Od integracije do izvrsnosti: Hrvatska u europskoj ekonomiji dodane vrijednosti

DODANA VRIJEDNOST

NJEMAČKA
661 mlrd. €
23,47% EU ukupne dodane vrijednosti

Glavni generator EU izvozne dodane vrijednosti

EU UKUPNO
2.816 mlrd. €

Dodana vrijednost stvorena izvozom izvan EU

BONUS: KOLIKO IZVOZA OSTAJE U DOMAĆOJ EKONOMIJI?

Omjer dodane vrijednosti / izvoza

NJEMAČKA
88,8%

Visok udio domaće dodane vrijednosti u izvozu

HRVATSKA
87,6%

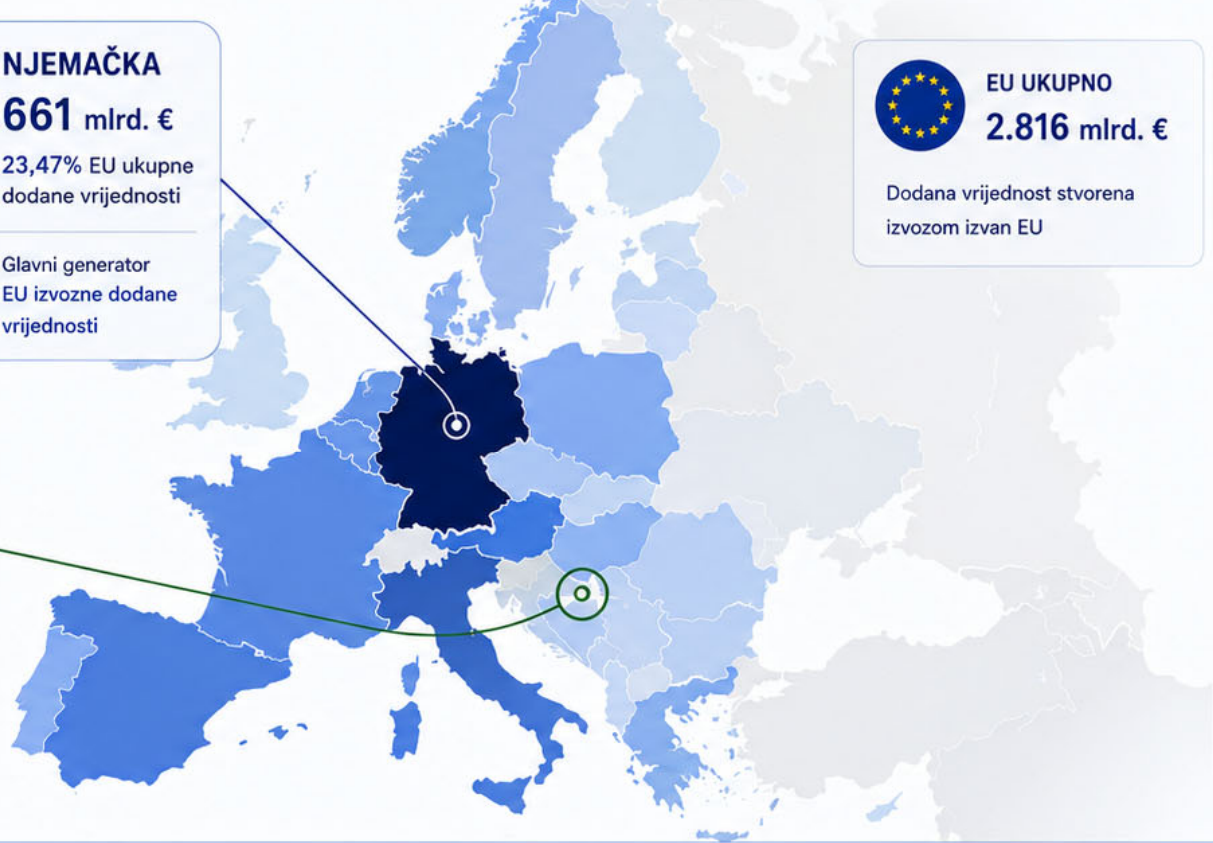
Visok udio domaće dodane vrijednosti u izvozu

TOP 3 PO OMJERU DV / IZVOZA

	Italija	90,4%
	Španjolska	85,0%
	Francuska	79,2%

HRVATSKA
7,5 mlrd. €
0,27% EU ukupne dodane vrijednosti

Mala ekonomija integrirana u europske lance vrijednosti

Dodana vrijednost iz izvoza odražava stvarni ekonomski doprinos gospodarstvu, a ne samo vrijednost robe.

Njemačka prednjači zahvaljujući snažnoj industrijskoj bazi i visokoj integraciji u globalne lance vrijednosti.

Čak i manje zemlje poput Hrvatske sudjeluju u stvaranju vrijednosti kroz specijalizaciju i suradnju unutar EU.

Jačanje konkurentnosti i inovacija ključ je za povećanje dodane vrijednosti i kvalitetnih radnih mjesta.

Izvor: Eurostat (DS-059322) | Pokazatelji: dodana vrijednost stvorena izvozom izvan EU | Godina: 2023.

II. ENERGETIKA

Hrvatska se već može početi promatrati kao energetska „čvor“ Europe

ENERGETSKI ASSETI HRVATSKE

LNG TERMINAL KRK
Kapacitet 6,1 bcm godišnje

PLINSKE POVEZANOSTI
HU, SI i planirano prema BiH i Italiji

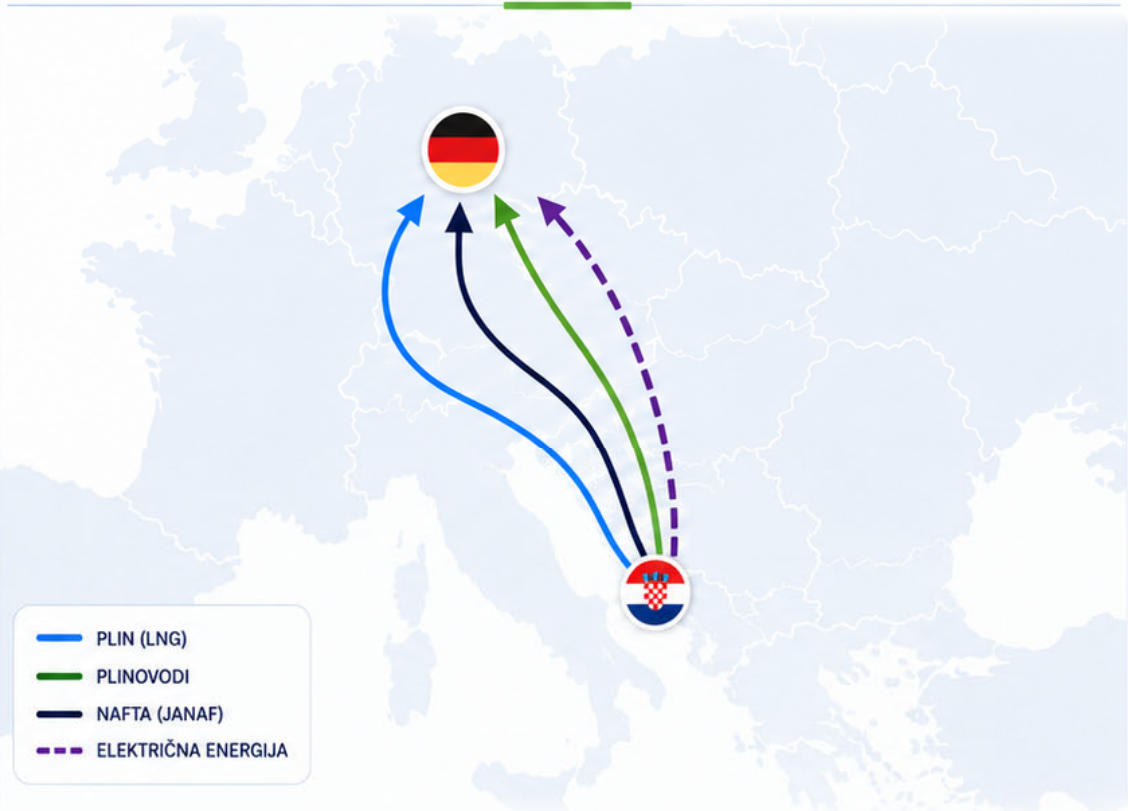
JANAF – NAFTA
Opskrba Mađarske, Slovačke i Češke

OBNOVLJIVI IZVORI
Rast solarnih i vjetro kapaciteta

NUKLEARNA ENERGIJA
50% vlasništva u NE Krško (stabilan izvor bazne energije)

VRIJEDNOST ZA NJEMAČKU

SIGURNOST OPSKRBE
Diverzifikacija izvora i ruta – manje ovisnosti o pojedinim dobavljačima.

FLEKSIBILNOST SUSTAVA
LNG Krk i regionalna povezanost daju dodatnu fleksibilnost u kriznim situacijama.

ODRŽIVOST
Rast OIE u Hrvatskoj i potencijal za zeleni vodik – doprinos energetske tranzicije EU.

INFRASTRUKTURNA SINERGIJA
Zajednička ulaganja i projekti jačaju otpornost i učinkovitost europskog sustava.

INTEGRIRANO EU TRŽIŠTE

POVEZANA ENERGETSKA MREŽA

PARTNERSTVO ZA ODRŽIVU BUDUĆNOST

LNG

PLIN

NAFTA

ELEKTRIČNA ENERGIJA

OBNOVLJIVI IZVORI

NUKLEARNA ENERGIJA

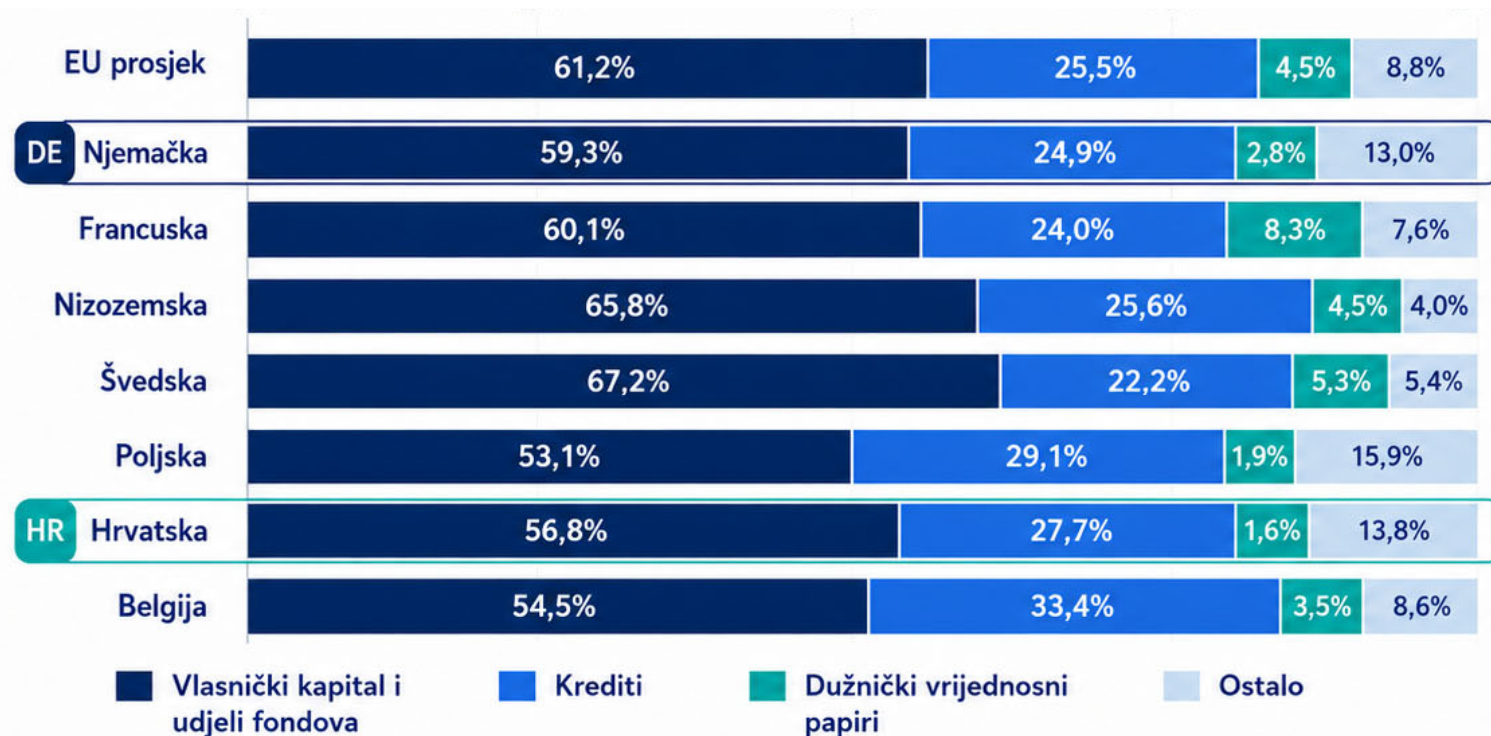
Hrvatska nije samo tranzitna ruta – Hrvatska je **ENERGETSKI ČVOR** koji jača sigurnost, otpornost i održivost cijele Europe, uključujući Njemačku.

Izvor: ENTSO-E, GIE, IEA, MINGOR (podaci za 2023.)

III. INVESTICIJE I TRŽIŠTA KAPITALA

Financiranje poduzeća u EU: stabilna osnova, potreba za dubljom integracijom

Kapital dominira, ali ne jednako

Pristup tržištu obveznica je neujednačen

Nema znatnih razlika u strukturi financiranja u HR i DE

Nema jedinstvenog obrasca financiranja poduzeća u EU.

Tržišni izvori financiranja ostaju razvijeni samo u dijelu članica.

Fragmentacija znači da pristup kapitalu nije jednak u cijeloj Uniji.

Dublje tržište kapitala smanjuje fragmentaciju i povećava potencijal za ulaganja

Problem danas

- financiranje poduzeća jako ovisi o zemlji i dubini domaćeg tržišta
- manja poduzeća često ovise ponajprije o bankovnim kreditima
- pristup obveznicama, dionicama i rizičnom kapitalu nije jednak u cijeloj EU

Što donosi CMU?

- više prekograničnog ulaganja
- lakše povezivanje štednje i investicija
- širi pristup dionicama, obveznicama, venture capitalu i private capitalu
- bolje dijeljenje rizika među državama članicama

Zašto je to važno?

- više ulaganja u inovacije, digitalizaciju i zelenu tranziciju
- manje oslanjanje samo na banke
- otpornije i konkurentnije europsko gospodarstvo

Jasna poruka

Capital Markets Union nije važan samo za velike financijske centre. On može pomoći i snažnim industrijskim gospodarstvima poput Njemačke i manjim tržištima poput Hrvatske — jer proširuje izvore financiranja, smanjuje fragmentaciju i otvara više prostora za investicije.

Njemačka može profitirati kroz:

veći pristup paneuropskom kapitalu za Mittelstand i scale-up poduzeća

više tržišnog financiranja za inovacije, tehnologiju i energetska tranziciju

dublje tržište za izdavanje obveznica i vlasničkog kapitala

učinkovitije usmjeravanje europske štednje prema produktivnim ulaganjima

Hrvatska može profitirati kroz:

lakši pristup kapitalu za mala i srednja poduzeća

manju ovisnost o kreditima i užem domaćem tržištu

veći priljev fondova, venture capitala i privatnog kapitala

više mogućnosti za rast, internacionalizaciju i razvoj domaćeg tržišta kapitala

Ključna poruka: integriranije europsko tržište kapitala znači više izbora za poduzeća, više ulaganja za gospodarstvo i više prilika i za Njemačku i za Hrvatsku.

IV. TEHNOLOGIJA I TRANSFER ZNANJA

Povezivanje industrije, znanosti i inovacija kao sljedeći korak suradnje

A Zašto je partnerstvo važno?

- brže širenje tehnologije i novih poslovnih modela
- veća produktivnost i jača konkurentnost
- lakši pristup znanju, kapitalu i tržištima
- jačanje otpornosti kroz zajedničke projekte i lance vrijednosti

B Gdje su glavne prilike?

- zelene i energetske tehnologije
- digitalizacija i umjetna inteligencija
- automobilska i prerađivačka industrija
- medicinske i biotehnologije
- strukovno obrazovanje i dualni modeli učenja

C Dobici za obje zemlje

Što Hrvatska dobiva?	Što Njemačka dobiva?
pristup naprednim tehnologijama i znanju	širenje mreže partnera i dobavljača
jačanje domaće industrije i izvoza	nove investicijske i razvojne kapacitete
više prilika za talente i inovativna poduzeća	jače povezivanje sa srednjom i jugoistočnom Europom

Ključna poruka: partnerstvo Hrvatske i Njemačke najviše vrijedi onda kada znanje prelazi iz istraživanja u poduzeća, a iz suradnje nastaju investicije, vještine i nova tehnologija.

Izvor: konceptualni prikaz.

NA KRAJU JE VAŽNO ZAPAMTITI

Budućnost je neizvjesna, ali se možemo pripremiti i na vrijeme prepoznati one koji se u neizvjesnosti dobro snalaze

U svijetu šokova i ubrzanih promjena najveću prednost imaju oni koji brže uče, prilagođavaju se i grade otpornost.

1 ŠTO OSTAJE NEIZVJESNO?

geopolitički rizici

energija i opskrbeni lanci

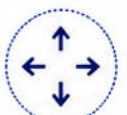

tehnološke promjene

trgovina i financiranje

2 KAKO SE PRIPREMITI?

diverzifikacija

ulaganja u znanje i tehnologiju

jačanje otpornosti i fleksibilnosti

partnerstva i suradnja

3 TKO SE NAJBOLJE SNALAZI U NEIZVJESNOSTI?

inovativna poduzeća

agilne institucije

radnici s novim vještinama

gospodarstva s više izvora rasta

4 ŠTO JE KLJUČNA LEKCIJA?

neizvjesnost se ne može ukloniti

ali se može bolje razumjeti i njome upravljati

otpornost, znanje i suradnja postaju glavna konkurentna prednost

Ključna poruka: budućnost ostaje neizvjesna, ali priprema, prilagodba i prepoznavanje aktera koji se u neizvjesnosti najbolje snalaze omogućuju sigurniji i uspješniji odgovor.

HVALA NA POZORNOSTI

Pitanja i rasprava

"If there's one thing that's certain in business is uncertainty."

— Stephen R. Covey